

*Штулер І.
Доктор економічних наук, професор
Проректор з наукової роботи
ВНЗ «Національна академія управління»*

ГОМЕОСТАЗИС – МЕЙНСТРИМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

25 річниця незалежності України ознаменувалася масштабними зрушеннями в політичній та економічній історії нашої країни. Дослідження цих процесів, оцінювання наслідків, розрахунок втрат та визначення подальших кроків – зумовило хвилю нових наукових пошуків, які не могли обійти увагою провідні вітчизняні та світові вчені.

Сучасний світ зазнає перетворень де стабільність вже давно поступилася трансформаційним змінам, в центрі уваги дослідників та експертів є глобальні тренди та виклики політичних, економічних, соціальних, духовних, екологічних змін.

Особливістю сучасного періоду економічного розвитку України є нескінченність змін. Сучасні глобальні тенденції, наявність війн, локальних конфліктів, терактів; різким переходом від державного до глобального вимагає від нас участі як архітекторів, котрі вибудовують власне розвинуте суспільство. В цій царині ідея збалансованого та соціально-орієнтованого економічного розвитку країни - характеризує процес взаємозалежностей в економічній, політичній, соціальній, духовній, екологічній сферах. Недарма, до ТОП-50 найбільш впливових економічних книг за останні 100 років визнано «Як багаті країни забагатіли і чому бідні залишаються бідними» (How Rich Countries Got Rich ... and Why Poor Countries Stay Poor) Еріка Райнерта.

Світ намагається втримати усталену економічну та політичну форми, орієнтуючись на загальнолюдські цінності та курс економічних інновацій. Однак, загострення суперечностей при реалізації власних національних інтересів викликає можливість небезпеки в різних сферах національного господарства, що неминуче вимагає забезпечення гомеостазису.

Нагальним для всіх сфер є фундаментальне обґрунтування гомеостазису та його визначення мейнстрімом, що закладатиме основи економічного розвитку.

Встановлення, забезпечення та підтримка гомеостазису в розвитку економічних систем забезпечує обґрунтування дій всіх економічних агентів. Гомеостазис, як процес встановлення рівноважного стану, має фізичні, економічні, політичні, емоційні, психологічні та екологічні характеристики, котрі по різному визначають ті чи інші сфери дії.

Гомеостазис в економічній системі формує почуття безпеки та довіри, що у зв'язку з соціальною сферою, а також передбачуваним та прогнозованим

економічним станом складає основу благополучного економічного розвитку країни.

Приймаючи ключові рішення варто керуватися прагненням досягати стану рівноваги – ця ідея має проходити мейнстрімом розвитку країни, регіону, підприємства, особистості.

В той же час відхід від гомеостазису зменшує благополуччя і стимулює до вжиття заходів, які сприяють поверненню до цього стану. Ця гіпотеза є апробованою та перевіреною, а отримані результати на практиці підтримують концепцію гомеостазу (в біології, медицині тощо).

Існування загроз, особливо зовнішніх, актуалізує питання економічної стабільності країни з метою забезпечення найважливіших параметрів гомеостазису. До таких загроз віднесено економічні шоки, тероризм, торгівлю зброєю та наркотиками, неконтрольовану міграцію, “інформаційні війни” тощо.

Отже, основними компонентами мейнстріму економічного розвитку є:

- дотримання гомеостазису в усіх сферах суспільства «обтяжених» економічними, політичними, екологічними, духовними, соціокультурними трансформаціями;

- побудова системи суб'єктно-об'єктних відносин;

- визначення методів, способів, засобів, шляхів й форм діяльності.

Отже, визначення головної ідеї розвитку країни, а саме - гомеостазису національної економічної системи складають прикладний аспект в умовах її трансформації.

Список використаних джерел:

1. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) : наукова монографія / С. А. Єрохін. – К. : Світ Знань, 2002. – 528 с.

2. Контурова С.М. Головні чинники і наслідки розвитку економіки України в умовах глобалізації// Актуальні проблеми економіки—2008р. - №12(66).—С.91-97.

3. Штулер І.Ю. Трансформація національної економічної системи на інноваційних засадах: [моногр.] / І.Ю.Штулер. – К.: Національна академія управління, 2016. – 360 с.